

'LA DAME AUX CAMÉLIAS' ★★★★★

Een gedoemde liefde

WAT: ballet
WIE: Het Nationale Ballet
WAAR: Muziektheater Amsterdam
WANNEER: t/m 26 april
INFO: operaballet.nl

Het gaat om hem en haar. Het verhaal van *La dame aux camélias* is er een van een gedoemde liefde, tussen de burgerjongen Armand Duval en de courtisane Marguerite Gautier, naar het boek van Alexander Dumas fils. Choreograaf John Neumeier construeerde het ballet rond een reeks pas de deux: ze zijn de ruggengraat van het werk.

Neumeier bouwt in zijn werk verder op de 19e-eeuwse klassieke traditie. Hier en daar zit er wat te veel mime in de bewegingstaal, die geda-teerd en vooral ook overbodig overkomt. Maar de Amerikaan die al sinds jaar en dag in Hamburg werkt, heeft het vak verder perfect in de vingers.

Waren er aanvankelijk nog vragen waarom Het Nationale Ballet nu een choreografie uit 1978 op het repertoire moest zetten, die zijn als sneeuw voor de zon verdwenen: dit wordt een publieksliefeling.

Het is vooral de prachtige lyriek in de duetten

tussen Marguerite en Armand die telkens een snik doet opkomen. De intensiteit van hun passie is over-donderend.

Naast Neumeiers werk is dat natuurlijk zeker ook de verdienste van de twee solisten. Wij zagen Anna Tsyganova en James Stout – een drietal paren wisselt elkaar van avond tot avond af, wie Igone de Jongh en Marijn Rademaker of Megan Zimny Kaftira en Remi Wörtmeyer wil zien, moet even op de site kijken naar hun geplande optredens.

Tsyganova danst de zware rol (ze is bijna constant op toneel) met verve. De ontwikkeling in de interpretatie van wereldwijze coquette die geadoreerd wordt door een jongeling, haar overgave daaraan, het gedwongen afscheid en een eenmalig weerzien, is weergaloos. Gekoppeld aan haar precisie en betoverde elegantie is zij inderdaad een ideale Marguerite.

Ooit maakte Neumeier het ballet op Marcia Hay-dee, medeoprichter en sterdanseres van het Stutt-garter Ballett. Haydee was toen 41 jaar oud, en de rol vraagt dus om levenserva-ring, die Tsyganova duidelij-k weet neer te zetten. Het betekent ook dat de rol van Armand een dienende is, niet ongewoon in klas-siek ballet.

James Stout betoont zich

een trefzekere dienende partner, maar is ook aan-doenlijk als verliefde jon-gen – als een veulen dat voor het eerst in de wei is. Zijn gekwetstheid als Marguerite hem verlaat, is zonder meer herken-baar. Wel jammer is dat juist op dát moment de choreografie niet al te sterk is met een hoekig soort expressionisme. Maar Stout slaagt, ook muzikaal, met vlag en wimpel. Het slot van het ballet, waar Marguerite eenzaam sterft terwijl Armand haar dagboek leest, mist wel iets van intimiteit.

Waar het verhaal al gauw helder is, vult Neumeier het toneel-beeld met groepswork van een bekoorlijk natu-rel, waar de precisie bij de dames overigens groter was dan bij de heren.

De uitvoering door het Balletorkest onder Ja-mes Tuggle, met vier pianisten, van de muziek van Chopin was overtui-gend in haar belle épo-que-sferen. En tot slot: de aankleding, van de ravissante kostumering tot de ingetogen decors, was om door een ringetje te halen.

Bertjan ter Braak

Tsyganova is weergaloos

La dame aux camélias in de uitvoering van Anna Tsyganova en James Stout. FOTO ANGELA STERLING

